

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

SKÖTSELPLAN

2013-09-25

1 (20)

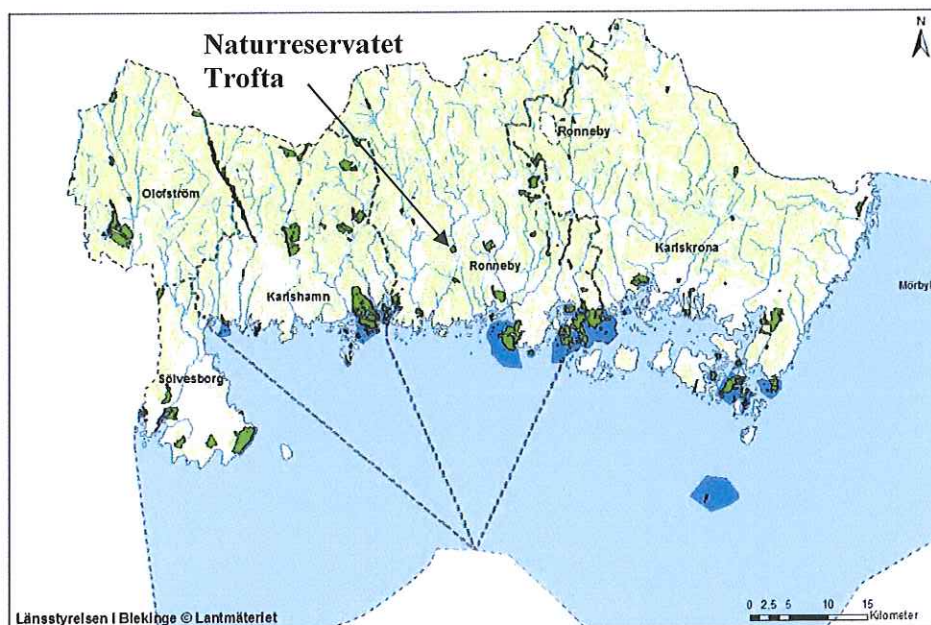
Dnr 511-3280-11
Obj nr 10-02-102

Beslutsbilaga 3

Skötselplan för naturreservatet Trofta

Ronneby kommun

Länskarta med reservatet markerat.

Titel: Skötselplan för naturreservatet Trofta, Ronneby kommun
 Utgiven av: Länsstyrelsen i Blekinge län
 Planförfattare: Lars-Göran Olsén, planen bygger på Åsa Nilssons förslag till skötselplan för naturreservatet Sjöarp där naturreservatet Trofta först ingick.
 Beställningsadress: Länsstyrelsen i Blekinge län
 371 86 Karlskrona
 Tfn: 0455-870 00
blekinge@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/blekinge
 Copyright: Länsstyrelsen i Blekinge län.
 Innehållet i detta dokument får gärna citeras eller refereras med uppgivande av källa
 Foton: Lars-Göran Olsén
 Omslagsbild: Hällmarker på Troftaberget. Foto: 2012-06-07

Innehållsförteckning

1. SYFTET MED NATURRESERVATET	4
2 BESKRIVNING AV OMRÅDET.....	4
2.1 ADMINISTRATIVA DATA	5
2.2 NATURFÖRHÅLLANDEN.....	7
2.3 HISTORISK OCH NUVARANDE MARKANVÄNDNING	9
2.4 OMRÅDETS BEVARANDEVÄRDEN	10
2.4.1 Biologiska bevarandevärden.....	10
2.4.2 Kulturhistoriska bevarandevärden.....	10
2.4.3 Intressen för friluftslivet	10
3 REFERENSER	11
4 PLANERAD MARKANVÄNDNING OCH SKÖTSEL	12
4.1 GENERELLA RIKTLINJER	12
4.2 ÖVERGRIPANDE BEVARANDEMÅL	12
4.4 INDELNING I SKÖTSELOMRÅDEN	12
5 MÅL OCH ÅTGÄRDER FÖR SKÖTSELOMRÅDEN	13
5.1 SKÖTSELOMRÅDE 1 SKOG OCH HÄLLMARKER	13
6 FRILUFTSLIV OCH TURISM	17
6.1 BESKRIVNING	17
6.2 ÖVERGRIPANDE MÅL	18
6.3 ANLÄGGNINGAR FÖR FRILUFTSLIVET	18
7 UTMÄRKNING AV RESERVATSGRÄNS	18
8 BRÄNDER OCH BRANDBEKÄMPNING	18
9 JAKT /JAKT OCH FISKE	19
10 TILLSYN, DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING	19
10.1 TILLSYN ÖVER FÖRESKRIFTER	19
10.2 UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL	19
10.3 DOKUMENTATION AV SKÖTSELÅTGÄRDER	19
11 KOSTNADER OCH FINANSIERING.....	19

BILAGOR

Bilaga 1: Reservatets gränser, fastighetsgränser, mm

Bilaga 2: Översiktskarta

Bilaga 3: Markanvändning, Häradskartan 1918

Bilaga 4: Naturtyper, IR-färgbild

Bilaga 5: Skötselområden

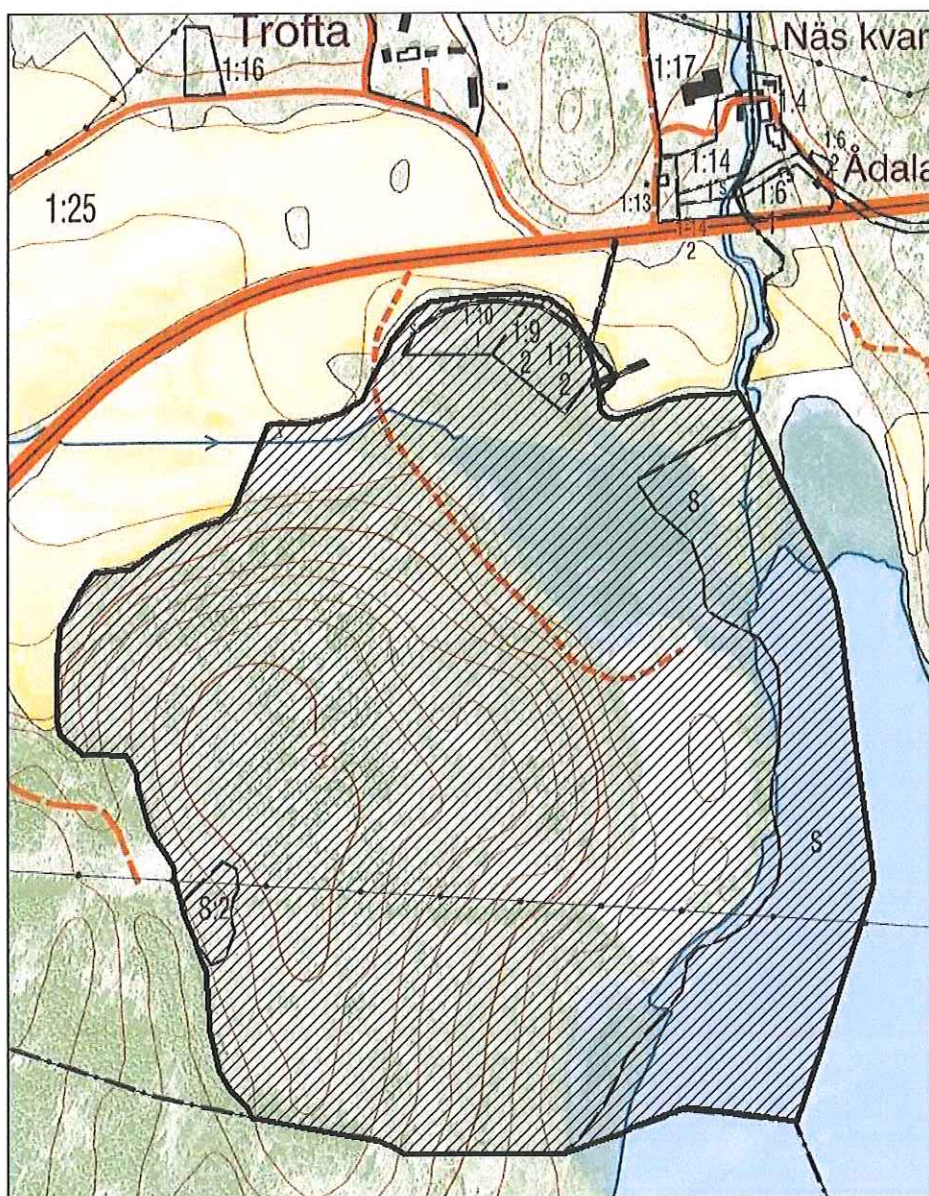
Bilaga 6: Anläggning för friluftslivet

1. Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet Trofta är att:

- *Bevara biologisk mångfald* i skogsmiljöer, strandängar och i Nässjön med rödlistade och andra för Blekinge ovanliga arter inom insektsfauna, kärlväxt-, moss-, lav- och svampflora.
- *Vårda och bevara värdefulla naturmiljöer* i gynnsamt tillstånd, såsom ädellövskog, hävdad mad samt naturliga vegetations- och lekområden för gädda och gös vid Nässjön

2 Beskrivning av området

Naturreservatet är markerat som snedstreckat område på ekonomiska kartan.

2.1 Administrativa data

Objektnamn	Trofta
Objektnummer	10-02-102
Skyddsform	Naturreservat
Beslutsdatum	2013-09-25
Natura 2000 beteckning	-
Totalareal (ha)	43,3 ha
Landareal (ha)	34 ha
Vattenareal (ha)	9,3 ha
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen i Blekinge län
Kommun	Ronneby
Lägesbeskrivning	5,4 km väster om Kallinge
Markägare	Privat markägare Naturvårdsverket
Fastigheter	Trofta 1:9, 1:10, 1:11, 1:25 och 1:28
Servitut	-
Samfälligheter	Nässjös vatten är samfällt inom naturreservatet, liksom maderna vid Vierydsån i nordost. S:2, ett mindre område i västra kanten av reservatet
Nyttjanderätter	Ledningsrätt, jakt, båtplats i Nässjön
Sakägare	Privat markägare, jakträttsinnehavare
Strandskydd	100 m inom hela reservatets del av Nässjön, samt vid Vierydsån.
Naturtyper	Areal (ha)
Skogsmark	Totalt 26,5 ha, varav ca 23,0 ha räknas som produktiv skogsmark.
Natura 2000	Näringsrik ek-avenbokskog (9160), Näringsfattig ekskog (9190), pionjärvegetation på silikatrika bergytor (8230) och Naturligt eutrofa sjöar (3150).
Övriga	Betade mader, vall
Prioriterade bevarandevärden:	
Markslag	Skog och betade mader
Sjö	Näringsrik slättsjö
Naturtyper	Näringsrik ek-avenbokskog (9160), Näringsfattig ekskog (9190), pionjärvegetation på silikatrika bergytor (8230), Naturligt eutrofa sjöar (3150) och betade mader.
Funktioner	Översvämmande betade mader vid Nässjön är lekområde för gädda och gös.

Arter	Rödliste- kategori	Signalart	Arter enligt EU:s fågel- direktiv	Arter enligt EU:s habi- tat-direktiv
Rödlistade arter				
Kärlväxter				
Ask (<i>Fraxinus excelsior</i>)	VU			
Grod- och kräldjur				
Sandödla (<i>Lacerta agilis</i>)	VU			X
Skalbaggar				
Blåglänsande svartbagge (<i>Platydema violaceum</i>)	VU			
Rombjätteknäppare (<i>Stenagostus rhombeus</i>)	VU			
<i>Cryptophagus labilis</i>	NT			
Lavar				
Liten ädellav (<i>Megalaria laureri</i>)	EN			
Stiftklotterlav (<i>Ophegrapha vermicellifera</i>)	VU			
Rosa lundlav (<i>Bacidia rosella</i>)	NT			
Bokkantlav (<i>Lecanora glabrata</i>)	NT			
Bokvårtlav (<i>Pyrenula nitida</i>)	NT			
Grå skärelav (<i>Schismatomma decolorans</i>)	NT			
Övriga ovanliga arter och signalarter				
Kärlväxter				
Tandrot (<i>Cardamine bulbifera</i>)		S		
Blåsippa (<i>Hepatica nobilis</i>)		S		
Lind (<i>Tilia cordata</i>)		S		
Mossor				
Västlig hakmossa (<i>Rhytidiadelphus loreus</i>)		S		
Fällmossa (<i>Antitrichia curtipendula</i>)		S		
Klippfrulania (<i>Frullania tamarisci</i>)		S		
Lavar				
Rostfläck (<i>Arthonia vinosa</i>)		S		
Vitskivlav (<i>Diplotomma alboatrum</i>)		S		
Havstulpanlav (<i>Thelotrema lepadinum</i>)		S		
Skalbaggar				
Bålgetingkortvinge (<i>Velleius dilatatus</i>)	LC			
<i>Melasis buprestoides</i>	LC			
<i>Prionychus ater</i>	LC			
<i>Ptenidium turgidum</i>	LC			
Trollsländor				
Citronfläckad kärrtrollslända (<i>Leucorrhina pectoralis</i>)	LC			X
Röd flickslända (<i>Pyrrhosoma nymphula</i>)				
Övriga insekter				
Stor barkskinnbagge (<i>Aradus conspicuus</i>)	LC			
Bålgeting (<i>Vespa crabro</i>)	LC			
Rödlistekategorier: EN = starkt hotad, VU = sårbar, NT = missgynnad, LC tidigare rödlistad (Rödlistade arter i Sverige 2010).				

Kulturmiljöer	Stenmurar, låga odlingsrösen och fornåkrar.
Friluftsliv	Landskapsbild

2.2 Naturförhållanden

Trofta naturreservat ligger i Ronneby kommun, ca 5,4 km väster om Kallinge, och är ca 43,7 ha stort varav ca 34,4 ha är land och 9,3 ha vatten i Nässjön. Sjöns totala areal är 116 ha. Av landarealen är 26,7 ha skogsmark varav ca 23,1 ha räknas som produktiv skogsmark. De högst belägna delarna av reservatet ligger på en nivå av drygt 50 meter över havet, och ca 36 meter över Nässjön. Jordartsförhållandena är mycket skiftande med morän med stort inslag av kalt eller ytligt liggande berg i de övre delarna av reservatet och med finsediment och lerinslag ner mot Nässjön. I de nedre delarna av sluttningarna med rörligt markvatten återfinns den rikaste floran. Kärrtorv förekommer i smala stråk längs Nässjön. Dessa våtmarker är resultat av de sjösänkningar som genomfördes under 1800-talet. En mindre del av Vierydsån ingår i reservatet. Ån är i denna del utträtad.

Topografi, berggrund och jordarter

Naturreservatet Trofta består av ett mindre berg samt mader vid Nässjön och en liten del av sjön. De högsta delarna ligger ca 36 meter över Nässjön. Berggrunden utgörs av Karlshamnsgranit, som är en ca 1 450 miljoner år gammal sur djupbergart. Moränavlagringar dominerar med stort inslag av kalt eller ytligt liggande berg. Moränen är övervägande sandig eller siltig. I de f.d. svallzonerna i sluttningarna ner mot Nässjön är moränen grövre med ett större inslag av mindre stenblock. Markerna är inte särskilt stensbundna men spridda stenblock av ofta betydande dimensioner förekommer.

Översiktlig vegetationsbeskrivning

En stor del av reservatet består av ett mindre berg med hållmarker på toppen och lövskogar på sluttningarna. På hållmarkerna växer stora enbuskar och ekar som under torra somrar skadas eller delvis dör av torka. Död och döende ved finns främst i torrakor och lågor av ek. Skogarna på sluttningarna domineras av ek och avenbok. I de nedre delarna av sluttningen mot nordväst finns ett betydande inslag av bok. I den nedre delen av sluttningen mot Nässjön finns ett litet bestånd av äldre asp. I gläntor växer hallon, rosbuskar och björnbär. I fältskiktet är vitsippa och liljekonvalj vanliga. I övre delen av sluttningen på grunda jordar växer getrams, vårbrodd och bergsyra. I den övre delen av den norra sluttningen finns ett mindre område där det växer rikligt med av skägglavar på träden. På flera ställen finns ”purror” av främst avenbok och ek som visar på att området tidigare har varit betat. Detta är speciellt tydligt söder om kraftledningsgatan som delar området i två delar. Merparten av skogsbeståndet är olikåldrigt och skiktat. En brukningsväg kommer norr ifrån och leder till en åker vid Nässjöns nordvästra sida. Mellan vägen och maderna växer en blandskog med björk, al, sälg och lind samt en tät föryngring av bok. I nordöst finns mader som bildades när Nässjön sänktes för att utvinna odlingsbar mark. Stora delar av dessa är för blöta för att de numera ska vara lönsamma att hävdas. Nässjön är en naturligt eutrof sjö i Vierydsåns vattensystem. Längs stränderna i reservatet växer bl a bladvass, svärdsilja, samt gul och vit näckros. På mader och strandängar växer starrarter, bland annat jättestarr, svärdsilja och på blöta delar även gul näckros.

På lite torrare ytor finns stora snår av gråvide. Ett igenväxande dike går genom mader-
na. Vattenvegetationen i Nässjön är anmärkningsvärt artfattig vilket troligtvis kan för-
klaras med det grumliga vattnet.

Torkpåverkade ekar i anslutning till hållmark på Troftaberget. 2012-06-07

Skägglavar på ek i norra sluttningen på Troftaberget. 2012-06-07

Maderna nordväst om Nässjön. 2012-06-07

Djurliv

På hållmarkerna lever sandödlor där det finns mindre block, ljung och liggande döda enbuskar där de kan få skydd. Sandödlor behöver öppna varma miljöer.

På maderna vid Nässjön lever citronfläckad kärrtrollslända som är listad i EU:s Habitat-direktiv bilaga 2 och 4 över arter som behöver ett noggrant skydd.

Maderna på nordvästra sidan av Nässjön har fungerat som lekområde för fisk när de var översvämmade under våren och försommaren. Efter att hävden upphörde har fältskiktet blivit högvuxet och funktionen som lekområde för fisk har till stor del upphört.

Nässjön bedömdes vid provfiske 2006 vara en sjö med högt antal fiskarter (9 arter) och hög artdiversitet. Mört och braxen är de vanligaste fiskarna som i antal utgör nästan 75% av all fisk men viktmässigt bara utgör 47% av all fisk. De rovfiskar som förekommer i Nässjön är abbore, gös och gädda. Gösen gynnas av det grumliga vattnet och bedömdes vara den dominerande rovfisken. Gösa är inte naturlig för Nässjön utan härstammar från utsättningar uppströms Nässjön i mitten av 1900-talet.

2.3 Historisk och nuvarande markanvändning

Troligen har delar med något djupare jordmån ett åtminstone sporadiskt förflutet som inägomark, förmodligen s.k. hackåkrar från slutet av 1700-talet och början av 1800-talet. Troftaberget nyttjades som betad utmark ända in på 1900-talet. Flerstammiga avenbogar, bogar och ekar är en kvarleva från denna tid. Efter att utmarksbetet upphörde har skogen slutit sig.

De låglänta delarna vid Nässjön uppstod när man sänkte sjön för att skapa mer odlingsbar mark. Sjösänkningens marken längs Nässjön nyttjades en kortare tid för slätter. Ängshävd övergick därefter till odlingsbruk och beteshävd, som pågick fram till i början av 2000-talet.

2.4 Områdets bevarandevärden

2.4.1 Biologiska bevarandevärden

Ädellövskogarna är olikåldriga och innehåller gamla träd, hålträd och död ved vilket är en förutsättning för att de rödlistade lavarna och vedinsekterna ska kunna leva i reservatet.

Hällmarkerna i de högst belägna delarna av reservatet är den naturtyp som sandödlan lever i. De utgör en varm miljö som också är viktig för flera insekter. Under varma och torra somrar dör träd eller delar av träd på grunda jordar vilket gör att det finns solbelyst död ved och nydöd ved, som är viktiga för många insekter, i anslutning till hällmarkerna.

Strandängarna och Nässjön är viktiga miljöer för fåglar och insekter.

De periodvis översvämmade delarna av maderna fungerar som lekområden för gädda och gös om de hävdas, lämpligen med nötkreatur. På maderna lever även citronfläckad kärrtrollslända.

Inventeringar i Trofta

Vedlevande skalbaggar inventerades 2003 av Rickard Andersson. Bland de hittade vedinsekterna var sex arter rödlistade. Numera är fyra av dessa arter rödlistade och sammanlagt fyra av de hittade arterna har tidigare varit rödlistade.

Sandödla inventerades 2004 av Annika Lydänge på uppdrag av Länsstyrelsen. Sandödla hittades på hällmarkerna i anslutning till kraftledningsgatan

Provfiske i Nässjön utfördes 2006 av Fredrik Nöbelin. Nässjön är en naturligt eutrof sjö. Naturvårdsverkets bedömningsgrunder för fisk visar att Nässjön har ett högt antal fiskarter. Nässjön har en mycket hög biomassa och ca 85 % av biomassan utgörs av vitfisk. Rovfiskar i Nässjön är gös, gädda och aborre. Gösen tycks idag vara den dominerande rovfisken i sjön.

Skogsstyrelsen har avgränsat två nyckelbiotoper och två områden med naturvärden i naturreservatet. Bland de hittade lavarna var sex arter rödlistade varav en är klassad som starkt hotad.

2.4.2 Kulturhistoriska bevarandevärden

De kända kulturlämningar som finns i naturreservatet består av stenmurar, låga odlingsrösen samt fornåkrar med ålderdomlig karaktär. Dessa fossila åkrar kan ha ett medeltida ursprung. Delar av åkermarken redovisas som *Ödelyckan* både vid laga delning 1776 och vid enskiftet 1825. I norra delen av den fossila odlingsmarken finns en lämning, vars ursprungliga funktion inte har kunnat avgöras. Den består av en ca tre meter lång kallmur mellan två jordfasta stenblock.

2.4.3 Intressen för friluftslivet

Från en parkeringsplats vid reservatets västra sida kan man, genom att vandra upp genom lövskogen till hällmarkerna, nå ett område natursköna miljöer och vackra utsikter. Från en hällmark på östra sidan av Troftaberget har man utsikt över norra delen av Nässjön. I norra delen av hällmarken finns utsikt över jordbrukslandskapet norr om Nässjön. Längs en markväg på östra sidan av Troftaberget har man på nära håll utsikt över maderna i nordvästra delen av Nässjön.

3 Referenser

Litteratur

- Andersson, R. 2003. Vedlevande insekter vid Trofta, Ronneby kommun. Inventeringsrapport till länsstyrelsen.
- Gärdenfors, U. 2010. (ed.) Rödlistade arter i Sverige 2010 – The 2010 Red List of Swedish Species. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Lydänge, A. Berglind, S-Å. 2005. Inventering av sandödla i Blekinge län. Med notiser om hot och rödlistade insektsarter. Länsstyrelsen Blekinge län, 371 86 Karlskrona. Rapport: 2005:4
- Löfgren, R., Andersson, L. Red. 2000. Sydsvenska lövskogar och andra lövbärande marker. Naturvårdsverkets rapport 5081.
- Nitare, J. 2000. Signalarter indikatorer på skyddsvärd skog flora över kryptogamer. Skogsstyrelsens förlag.
- Nöbelin, F. 2006. Nätprovfisken i Blekinge län 2006. Rapport 2006/32. Länsstyrelsen Blekinge län

Övriga källor

- Skogsstyrelsen. Inventering av nyckelbiotoper.
- SGU. Berggrund lokal (grupplyr), digital karta.
- Upplysningar om kulturlämningar i remissvar från Blekinge Museum, Thomas Persson.

Kartor

- Häradskartan från 1918

Muntliga kontakter

- Carina och Olof Wolgast, Trofta.
- Joakim Hemberg, Skogsstyrelsen

Internetkällor

- Skogsstyrelsen – Skogens Pärlor. <http://www.skogsstyrelsen.se/Aga-och-bruka/Skogsbruk/Karttjanster/Skogens-Parlor/>
- Riksantikvarieämbetet – Fornsök. www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok/search.html
- Artportalen. 2012. <http://artportalen.se>

4 Planerad markanvändning och skötsel

4.1 Generella riktlinjer

Kulturlämningar får inte skadas enligt föreskrifterna i lagen (1998:950) om kulturminnen.

Vid arbeten invid eller under kraftledning skall kontakt tas med E.ON Elnät Sverige AB för information om gällande elsäkerhetsföreskrifter.

Alla skötselåtgärder inom naturreservatet, ska utföras vid sådan tid och på sådant sätt att skador på vedinsekters fortplantning och mark minimeras.

Röjning av befintliga vägar och ledningsgator får ske i alla skötselområden som berörs. Om avverkning av träd som är värdefulla för faunan och floran blir aktuell i anslutning till ledningsgator bör trädet i första hand toppkapas. Samråd ska ske med Länsstyrelsen. Stigar och vandringsleder ska vara framkomliga. Träd som fallit eller hotar falla ned över befintliga vägar, stigar och stängsel får fällas, kapas, flyttas till lämplig plats i reservatsområdet där det lämnas kvar. Om möjligt görs högstubbar av farliga träd. Stenar som rivs ner från stengården ska läggas tillbaka. Ny sten får inte läggas på.

4.2 Övergripande bevarandemål

Bevarandemål

- *Bevara biologisk mångfald* i skogsmiljöer, strandängar och i Nässjön med rödlistade och andra för Blekinge ovanliga arter inom fågel- och insektsfauna, kärlväxt-, moss-, lav- och svampflora.
Detta innebär att det ska finnas åldrande blandskogar av ädellövträd med hållmarker kantade av höga enbuskar och ekar som är påverkade av torka. Längs med Nässjöns stränder och i lågt liggande områden mot nordväst ska finnas öppna hävdade strandängar med främst i kanterna vidsträckta strandsnår av videarter. Längs Vierydsån ska finnas alskog.
- *Vårda och bevara värdefulla naturmiljöer* i gynnsamt tillstånd, såsom ädellövskog, hävdade mader och naturlig vegetation vid Nässjön.
Detta innebär att blandskogar av ädellövträd med hållmarker får utvecklas med fri dynamik alternativt kan extensivt bete i skogen förekomma. Gran ska dock röjas bort om det i något större eller mindre område utgör mer än enstaka spridda träd. De två Troftagårderna (åkrarna) sköts med slåtter och efterbete alternativt bara bete med sent påsläpp. Maderna i nordväst ska vara hävdade så att de kan fungera som lekområde för gädda och gös. Längs kanterna av blöta områden ska finnas videbuskage.

4.4 Indelning i skötselområden

Naturreservatet har delats in i 6 skötselområden som i sin tur delas in i delområden med liknande skötsel. Avgränsningen av skötselområdena framgår av bifogad skötselplane-karta, se bilaga 5.

Skötselområde 1. Skog och hållmarker

Skötselområde 2. Skog med skötsel i träd- och buskskikt

Skötselområde 3. Strandäng

Skötselområde 4. Hävdade strandängar och åkrar

Skötselområde 5. Nässjön

5 Mål och åtgärder för skötselområden

5.1 Skötselområde 1 Skog och hållmarker

Areal: 22,5 ha, varav

delområde 1a: 17,3 ha. *Ädellövskog*

delområde 1b: 4,3 ha. *Hållmarker*

delområde 1c: 0,9 ha. *Skog vid Vierydsåns mynning*

Beskrivning

Delområde 1a: *Ädellövskog*

På Troftabergets västra sluttning växer en flerskiktad, relativt gles och luckig ek-avenbokskog. I trädskiktet finns förutom ek och avenbok också någon bok, ask, gran, rönn och lind. I buskskiktet finns brakved, en, samt enstaka hassel och nypon. Fältskiktet varierar från lågörttyp på relativt torr mark i sluttningens övre delar, till ängstyp på frisk mark i lägre belägna delar där kruståtel, liljekonvalj, lundslok och lundgröe dominerar med inslag av blåsippa, harsyra, gökärt, blåbär, getrams och skogsstjärna. I norra sluttningen finns rikare mark med tandrot, myskmadra, skogsbingel, violarter och vit-sippa.

I östra sluttningens nedre delar har ek-avenbokskogen bitvis ett stort inslag av bok och björk. I sluttningens övre, södra del på mager mark dominerar ek med ett stort inslag av avenbok och endast en mindre förekomst av bok. Skogen som här är gles och luckig är fortfarande präglad av tidigare beteshävd, och innehållet av äldre, senvuxna träd och flerstammiga avenbok-buketter är riklig. Under slutet av 1900-talet genomfördes en gallring i sluttningens produktivare delar. Vid denna åtgärd prioriterades att bok skulle växa i området. Marken som till stor del är lövskogsbevuxen har ett sparsamt utbrett fältskikt med bl.a. ekorrbär, blåbär, liljekonvalj, tandrot, lundslok, blåsippa, getrams, kovall, gökärt och skogsstjärna. I större ljusluckor är förekomsten av kruståtel riklig. Uppe på Troftabergets södra del växer en flerskiktad ekskog som fortsätter söder om kraftledningen. I glesare partier av skogen och i gläntor finns en tät föryngring av ek. Söder om kraftledningen är skogen gles och luckig med ett mycket rikligt innehåll av äldre, senvuxna och flerstammiga individer varav många står i grupp. Föryngringen av ek är tät i gläntor och gles skog. I den bitvis sten- och blockrika sluttningens nedre delar, där jordtäcket och näringshalten ökar, är skogen tätare. Inslaget av bok är här stort och det finns många grova individer av främst ek och bok, men även av avenbok. I träd- och buskskikt förekommer inslag av asp, rönn, tall, ask, gran, apel, en, hagtorn, hassel och björnbär. Föryngringen av bok och avenbok är stor i sluttningens nedre delar. I områdets nordöstra del står några mycket gamla avenbokar med flera rödlistade lavar. Död ved förekommer rikligt i olika former. Kruståtel dominerar i fältskiktet med inslag av lundslok, liljekonvalj, blåsippa, stinknäva, smultron, gökärt, kovall, blåbär, frylearter, harsyra, getrams och liten blåklocka.

Delområde 1b: Hällmarker

Den största hällmarken är på ca 2,6 ha. De övriga tre hällmarkerna är på 1,2 ha, 0,4 ha och 0,1 ha.

Områden med mosaikartade komplex av lav- och mossbevuxna öppna hällmarker, enbuskmark och krattskog finns på Troftabergets högst belägna delar och i de kraftiga sluttningarna mot norr och öster. Träd- och buskskikten domineras av lågväxande ek och en, medan tall, björk, avenbok, asp, oxel, rönn och björnbär är mer sparsamt representerade. Kruståtel dominerar i fältskiktet, som även innehåller ljung, bergsyra, vårbrodd, getrams, stinknäva, blodrot, stensöta, fårsvingel m.fl. På berget finns många äldre, senvuxna ekar. Flera av träden och buskarna har döda toppar och stammar som uppstått under torrår. Död ved skapas kontinuerligt under torrår och andelen död ved i området är stor. En större kraftledning passerar över hällmarken.

Sandödlor har observerats uppe på bergsryggen. Områdena är registrerade som nyckelbiotoper av Skogsstyrelsen. I sydöstra delen finns en mot öster sluttande hällmark med några spridda, mindre stenblock.

Delområde 1c: 0,9 ha. Skog vid Vierydsåns mynning

Ett mindre skogsområde längs den kanaliserade mynningen av Vierysån i Nässjön.

Bevarandemål

Skogarna utvecklas med naturlig dynamik alternativt med extensivt bete. Inga för Blekinge främmande arter förekommer och endast enstaka och spridda granar finns i området. Hällmarkerna är lämpligt habitat för sandödlor. Det finns flera öppna hällmarksytor nära varandra med ställen där sandödlor kan få skydd som t.ex. stenblock, horisontella sprickor i berget och lågor. Arealen hällmarker är minst 3 ha.

Skötselåtgärder

Hela området får betas extensivt.

Engångsåtgärder

-

Skötselområde 2. Skog med skötsel i träd- och buskskikt

Areal: ca 2,0 ha

delområde 2a: 1,2 ha. *Kraftledningsgata*

delområde 2b: ca 200 m² *Liten öppen yta med blottad sand.*

delområde 2c: 0,7 ha. *Betad skog.*

Beskrivning:**Delområde 2a: Kraftledningsgata**

Kraftledningsgatan röjs regelbundet vilket har gett upphov till täta uppslag med stubbskott av ek. När stubbskotten är uppvuxna är det svårt att passera ledningsgatan utom på några kala berghällar. Efter genomförd röjning i ledningsgatan ligger stora mängder med ris och grenar kvar på marken.

Bevarandemål

En kraftledningsgata som röjs för kraftledningens behov.

Om omgivande skog ska betas är målet för kraftledningsgatan en buskrik betad utmark

Skötselåtgärder

Kraftledningsgatan röjs på träd och sly av ägaren till kraftledningen. Om intilliggande skog ska betas så ska ledningsgatan röjas av reservatsförvaltningen innan det extensiva betet påbörjas. Innan arbete i ledningsområdet påbörjas ska kontakt tas med E.ON Elnät Sverige AB för information om gällande elsäkerhetsföreskrifter.

Delområde 2b: Liten öppen yta med blottad sand.

På norra sidan av kraftledningsgatan, i reservatets västra kant, finns ett litet område med blottad sand i en västvänd sluttning.

Bevarandemål

Minst 50 m² är en öppen solbelyst yta med blottad sand där sandödlor och insekter kan fortplanta sig och övervintra. Vegetation får täcka högst 10 % av den sandiga ytan.

Skötselåtgärder

Vid behov rivs vegetationen på sanden av och skuggande grenar röjs bort.

Delområde 2c: Mellan markvägen som leder till östra Troftagärdet och maderorna vid nordvästra Nässjön finns en skogklädd sluttning. Skogen består av äldre klibbal, björk, sälg och lind samt en tät föryngring av ung bok.

Bevarandemål

En gles olikåldrig betad blandlövskog med gamla träd och spridda blommande buskar.

Skötselåtgärder

Gallring av täta bestånd av träd tunnare än 10 cm i diameter.

Skötselområde 3. Strandäng

Areal: 0,6 ha

Beskrivning:

Ett område på Vierydsåns östra sida på 0,2 ha, och ett område i södra delen av reservatet på 0,4 ha. Områdena består av strandzoner med ett förflutet som sjöbotten, och har efter Nässjöns sänkning använts som slåtter- och betesmark. Numera är områdena utan hävd och fältskiktet är högvuxet med starr- och gräsvegetation.

Bevarandemål

Strandängen är öppen med naturlig starr- och gräsvegetation.

Skötselåtgärder

Vedartad igenväxningsvegetation röjs bort.

Skötselområde 4. Hävdade mader och åkrar

Areal: 11,2 ha

Beskrivning:

Troftagärdet utgörs av två delområden med åker/vall belägna vid Nässjöns NV del. Underlaget utgörs av lersediment som torrlades efter sjösänkningen av Nässjön på 1890-

talet. Fältskiktet är högvuxet och domineras av kvävegynnade växter som tuvtåtel, hundäxing, timotej och ängsgröe. Utöver i kantzonerna förekommande träd och buskar saknar gårdet träd- och buskvegetation. Genom det norra delområdet löper ett djupt dike. Troftagårderna som har ett förflutet som slåtter-, åker- och betesmark hävdades fram till i början av 2000-talet.

Delområde 4a: 1,0 ha. *Norra Troftagärdet*

Norra Troftagärdet är en ohävdad åker/vall där videbuskar och asp har börjat etablera sig. Fältskiktet domineras av gräs- och starrarter. Det finns även inslag av örter som johannesört, smörblomma och rölleka.

Delområde 4b: 2,6 ha. *Östra Troftagärdet*

Östra Troftagärdet är torrare än det norra. Rikligt med hundkex växer över hela åkern och på flera ställen även åkertistel. I fältskiktet växer dessutom maskrosor, revsmörblomma, vitklöver, nässlor, smörblomma, teveronika och diverse gräs. Mot Nässjön finns en bård av asp, al och videbuskar. I nordöstra delen finns en grävd kåsa för några mindre båtar.

Delområde 4c: 8,3 ha. Mader vid nordvästra delen av Nässjön

I den norra delen växer en bård med videsnår. Starrvegetationen domineras av vasstarr med inslag av svärdsilja. I delar som står under vatten växer gul näckros. Ut mot, och i sjön övergår vegetationen i ett heltäckande bladvassbälte.

Bevarandemål

Åkerytorna bevaras öppna utan större videsnår genom att hävdas med slåtter och/eller bete.

Maderna är beteshävdade och diket är öppet så att översvämmande delar är lämpliga som lekrområden för gädda och gös samt att de torrare delarna kan användas av fåglar som häckar och födosöker på betade strandängar.

Några spridda videsnår ska finnas ute på strandängarna där fåglar kan häcka.

Skötselåtgärder

Årlig slåtter och/eller bete med nötkreatur på åkrarna.

Röjning av större och utbredda videsnår. Strandängarna betas årligen med nötkreatur.

Skötselområde 5. Nässjön

Areal: ca 6,3 ha öppen vattenyta inom naturreservatet och ca 3 ha mader som översvämmas (se skötselområde 4 *Hävdade mader och åkrar*).

Beskrivning:

Nässjön ligger i en vid sprickdal men har ändå karaktären av en slättsjö. De normala vattenfluktuationerna under året är i Nässjön är ca 1,4 m. De nordvästra delarna av sjön är mycket grunda och täcks till stor del av starrvegetation och bladvass. Stora delar av strandängarna översvämmas vid högvatten. Utanför vassbältet växer rikligt med vit och gul näckros.

Nässjöns nordvästra del med gul och vit näckros som växer utanför bladvassen. 2012-06-07

Bevarandemål

De vegetationstäckta delarna av Nässjön är beteshävdade och bevaras utan vedartad vegetation. Diket är öppet så att fisk kan simma in till översvämmande delar och leka när det är högvatten i Nässjön.

Övriga delar av sjön utvecklas genom naturlig dynamik. Om även de öppna delarna av sjön börjar växa igen med annat än flytbladsväxter bör möjligheterna att öppna upp fria vattenytor utredas (igenväxning av mer än 10% av den öppna delen av sjön enligt IR-bild i skötselplan 2012). En sådan röjning av vattenvegetation bör då även omfatta delar av den befintliga bladvassen i kanten mot sjön.

Skötselåtgärder

Se skötselområde 4: Hävdade mader och åkrar.

Diket rensas vid behov så att fisk kan simma in till översvämmande mader.

6 Friluftsliv och turism

6.1 Beskrivning

Naturreseptatet är tillgängligt från västra sidan via en mindre väg som leder till en liten parkeringsplats på västra sidan av naturreseptatet. Från parkeringsplatsen leder en stig upp till Troftabergets hållmarker. Därifrån kan man fortsätta ner till markvägen på västra sidan av maderna.

Planerade anläggningar för friluftslivet har markerats i bilaga 6 "Anordningar för friluftslivet".

6.2 Övergripande mål

Områdets natur ska kunna upplevas utan att reservatets naturskogsvärden påverkas negativt. Besökare ska ha möjlighet till rekreation genom att vistas i ett naturskönt landskap.

6.3 Anläggningar för friluftslivet

Bevarandemål

En parkeringsplats med utrymme för minst 4 bilar ska finnas. Två väl underhållna informationstavlor med beskrivning av reservatet ska finnas.

Istandsättningsåtgärder

- En parkeringsplats för minst 4 bilar iordningställs norr om kraftledningsgatan på västra sidan av reservatet. Avståndet till kraftledningens yttersta faslina ska horisontellt vara minst 10 m (Elsäkerhetsverkets starkströmsföreskrifter).
- Informationsskyltar med beskrivning av reservatet sätts upp vid p-plats och vid markvägen som leder in i reservatet från gamla riksvägen.

Underhållsåtgärder

Regelbunden översyn av parkeringsplats och informationsskyltar.

7 Utmärkning av reservatsgräns

Utmärkning av reservatets gräns ska utföras av naturvårdsförvaltaren enligt svensk standard SIS 031522 och enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

8 Bränder och brandbekämpning

Brand anses i huvudsak vara negativt för de befintliga värdena i reservatet.

Bränder inom naturreservatet ska släckas enligt gällande lagar. Släckningsarbete sker med försiktighet, om möjligt i samråd med reservatsförvaltaren så att naturvärdena inte skadas.

Tydliggörande av ansvarsfördelning vid uppkomst av spontan brand inom naturreservatet

En okontrollerad brand inom reservatet utgör ett hot mot värden i och utanför reservatets gränser. Om en okontrollerad brand uppstår är släckningen av branden Räddningstjänstens ansvar. Släckningsarbetet bör ske med försiktighet. För att undvika skador på naturvärdena och, om möjligt, ta tillvara brandens positiva effekter, bör reservatsförvaltaren på Länsstyrelsen kontaktas i så tidigt skede som möjligt för samråd. Exempelvis kan skador på naturvärden uppstå genom hårdspolning vid rötter och på stammar på äldre träd och döda träd. Körskadorna är ett annat exempel på skador som kan uppstå och som så långt möjligt bör undvikas.

När branden anses vara släckt eller utan uppenbar risk att sprida sig överlämnas ansvaret för eftersläckning och bevakning till markägaren. Efter överenskommelse kan förvaltaren även fungera som ombud för markägaren.

Om skyddet av områdets naturvärden medför ett efterbevaknings- och eftersläckningsarbete med kostnader som överstiger vad som kan förväntas av markägaren, tar förvaltaren över det ekonomiska ansvaret för branden.

Åtgärd efter brand

Framtida skötselåtgärder utreds för varje enskilt område som påverkats av branden. Vid behov ändras skötselplanen genom beslut av Länsstyrelsen.

9 Jakt och fiske

1. Begränsad inskränkning

Inom naturreservatet är all utfodring av vilt enligt reservatsföreskrifterna förbjuden, utom på åkermark vid Nässjön. I övrigt inskränks inte rätten till jakt och fiske av reservatsbildningen.

2. Skyddsjakt

Inom naturreservatet får skyddsjakt på predator som väsentligt stör eller hotar naturvärdena utföras (t.ex. mink och vildsvin). Skyddsjakt får endast ske efter samråd med Länsstyrelsen. I de fall jakträttsinnehavaren inte har möjlighet att utföra nödvändig skyddsjakt har Länsstyrelsen rätt att uppdra åt annan att utföra uppdraget. Jaktutövandet får inte ske i strid med reservatsbestämmelser eller skötselplan.

10 Tillsyn, dokumentation och uppföljning

10.1 Tillsyn över föreskrifter

Länsstyrelsen ansvarar för tillsyn av föreskrifter.

10.2 Uppföljning av bevarandemål

Uppföljning kommer att ske enligt en särskilt fastställd uppföljningsplan.

10.3 Dokumentation av skötselåtgärder

Ansvarig förvaltare dokumenterar utförda skötselåtgärder (kopplat till SkötselDOS när systemet är i drift).

11 Kostnader och finansiering

Naturvårdsförvaltaren /Länsstyrelsen bekostar åtgärder enligt skötselplanen

12 Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

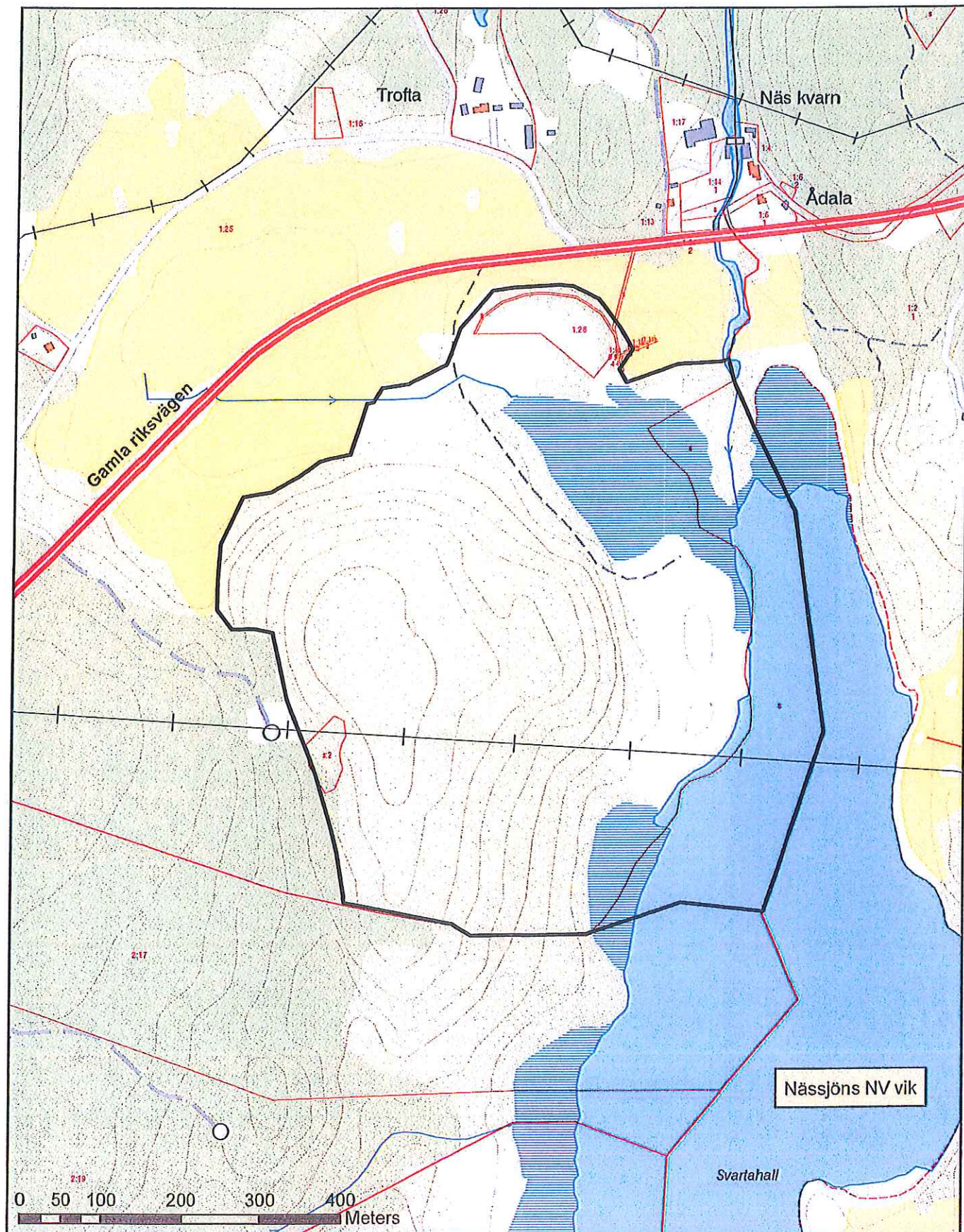
Skötselåtgärd	Var	Vem	Prioritet*
Utmärkning av reservatets gränser		Naturvårdsförvaltaren	1
Informationstavlor	Vid parkeringsplatsen och vid markvägen	Naturvårdsförvaltaren	1
Stängsling	Runt mader och åkrar	Naturvårdsförvaltaren	1
Restaurering av maderna	Mader vid Nässjön	Naturvårdsförvaltaren	1
Betesdrift alternativt slåtter och bete	Maderna och Troftagårderna	Brukare/ Naturvårdsförvaltaren	1
Röjning	Mellan markvägen och åmaderna	Naturvårdsförvaltaren	2
Ringbarkning av gran	Kan förekomma i hela reservatet	Naturvårdsförvaltaren	3
Stängsling	Runt hela reservatet	Naturvårdsförvaltaren	4
Dokumentation av skötselåtgärder	Hela naturreservatet	Naturvårdsförvaltaren	1
Uppföljning av bevarandemål	Hela naturreservatet	Länsstyrelsen	1

*Prioritet 1 till 4, varav 1 är högst

Trofta

Reservatskarta

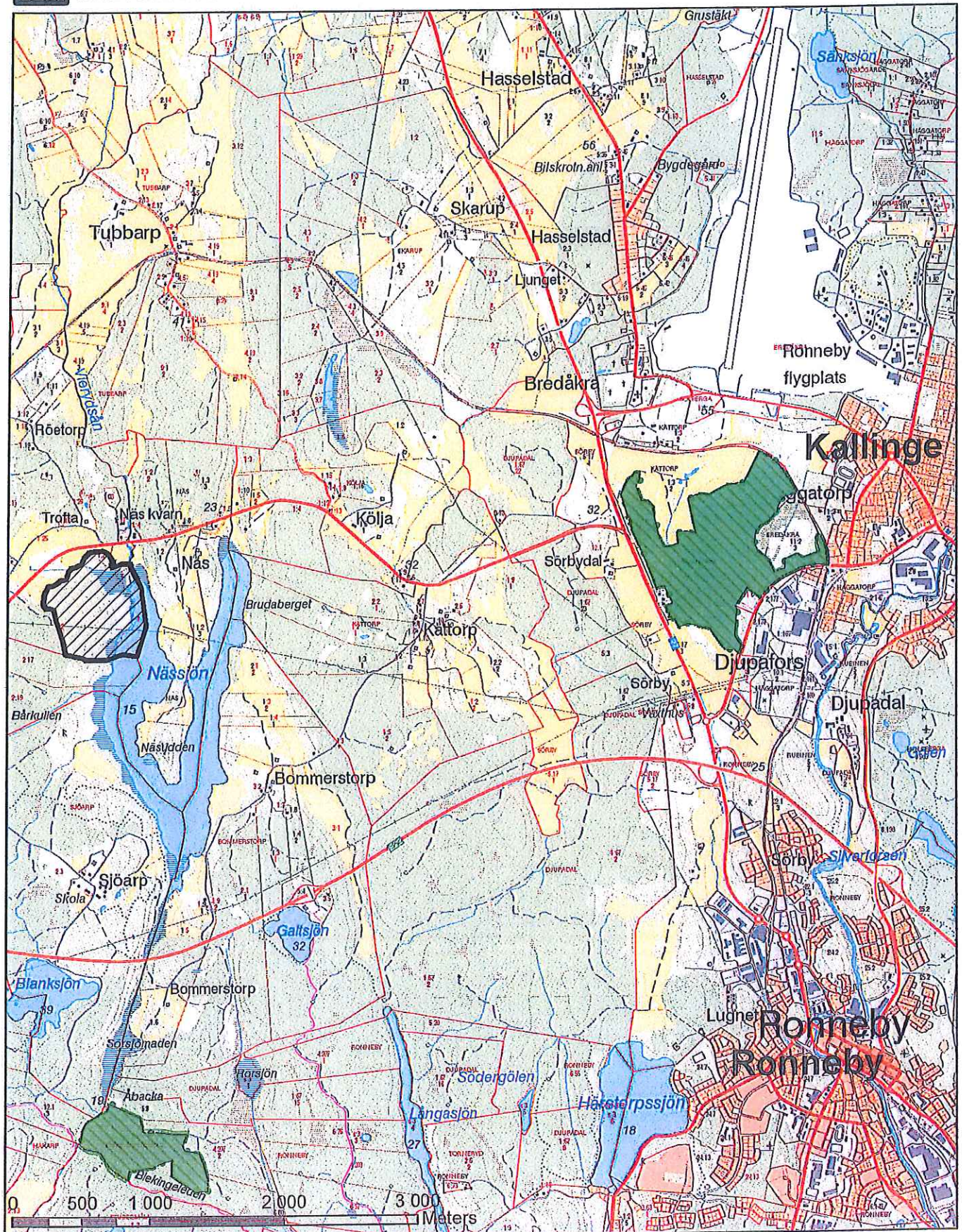
Bilaga 1

Trofta

Översiktskarta

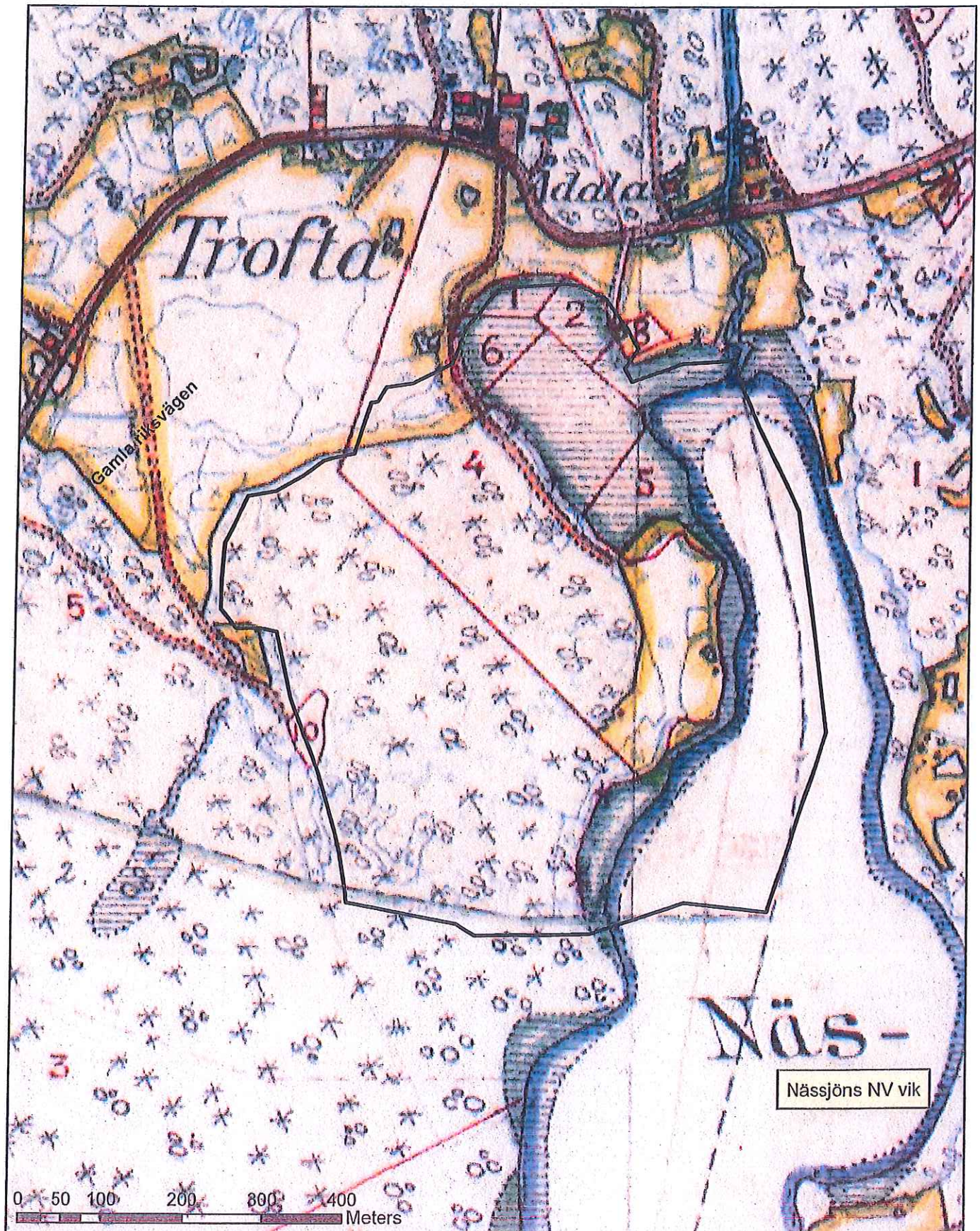
Bilaga 2

Trofta

Bilaga 3

Markanvändning 1918, Häradskartan

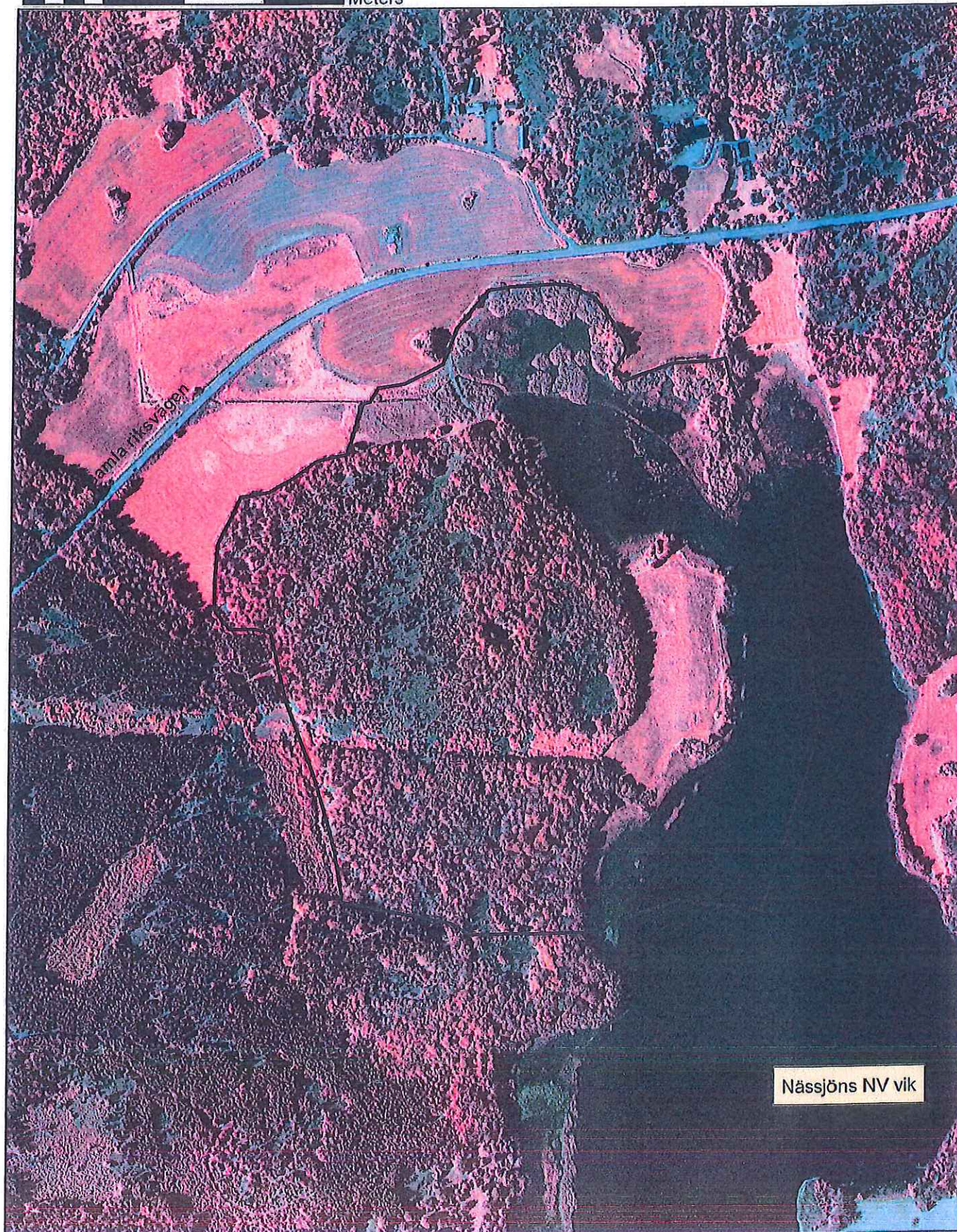

Trofta

Naturtyper, IR-färgbild

Bilaga 4

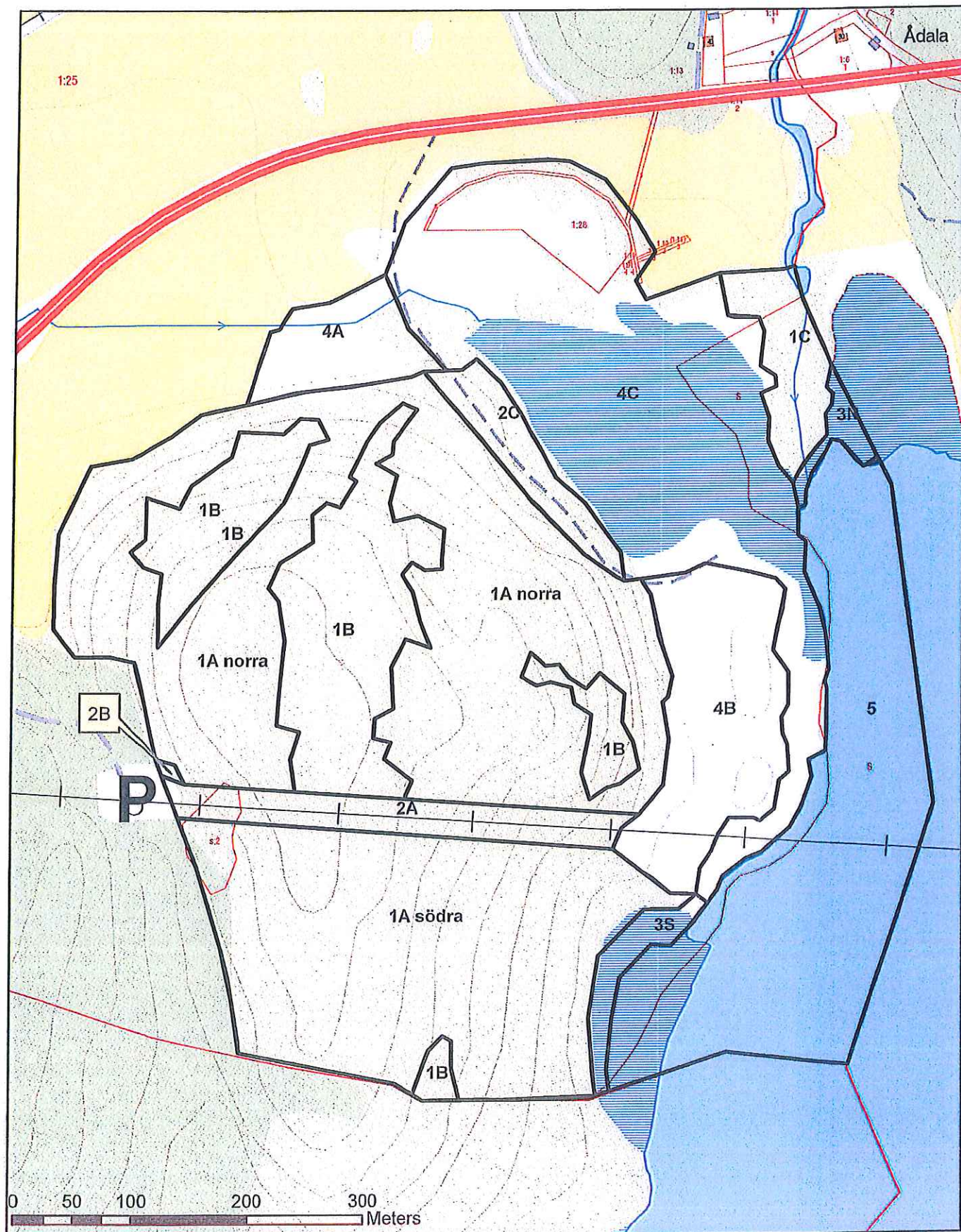
0 50 100 200 300 400 Meters

Trofta

Skötselplan

Bilaga 5

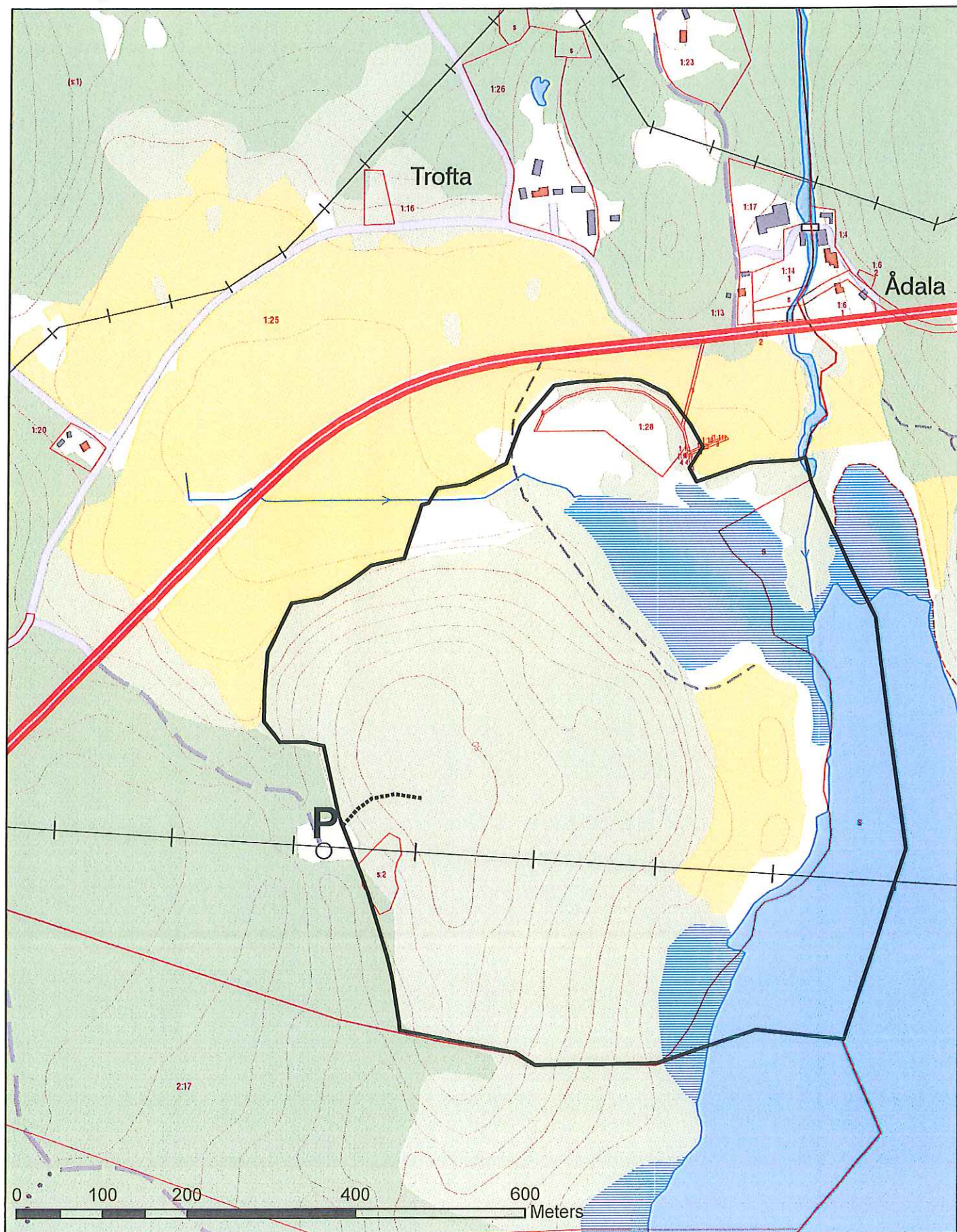
Trofta

Anläggning för friluftslivet

Bilaga 6

 Trofta Naturreservat

 Stig

En viktig del i Länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda naturreservat och upprätta skötselplaner för områden med naturtyper som är viktiga för många arters långsiktliga överlevnad. Dessa naturtyper blir allt sällsyntare i det rationellt brukade landskapet.

Naturreservatet Trofta i Ronneby kommun har bildats i syfte att bevara biologisk mångfald i åldrande blandskogar av ädellövträd, på hållmarker kantade av höga enbuskar och ekar som är påverkade av torka och att det längs med Nässjöns stränder och i lågt liggande områden mot nordväst finns öppna hävdade strandängar på blöt mark och att det förekommer strandsnår av videarter. Runt Vierydsån finns alskog. Blandskogar och med hållmarker får utvecklas med fri dynamik alternativt extensivt bete. Gran ska röjas bort om det i något större eller mindre område utgör mer än enstaka spridda träd. De två Troftagårderna och moderna sköts med slåtter och efterbete alternativt bara bete.

Skötselplanen innehåller syftet med reservatet, en natur- och markhistorisk beskrivning av området samt planerad markanvändning, mål och skötselåtgärder för området. Den innehåller även information om friluftsliv.